

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, tř.17. listopadu 49

**Výukový materiál zpracovaný v rámci projektu „Výuka moderně“
Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0205**

Šablona: III/2 Informační technologie

Sada: 1

Číslo materiálu v sadě: 1

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky

Název: Zásady chování při práci na počítači

Jméno autora: Jan Kameníček

Předmět: Práce s počítačem

Jazyk: česky

Klíčová slova: Počítač, síť, internet, bezpečnost, zásady chování

Cílová skupina: žáci 1. ročníku střední odborné školy, obor strojírenství

Stupeň a typ vzdělání: střední odborné

Očekávaný výstup: Žáci se seznámí se základním hardwarovým vybavením počítače a s ním spojenou terminologií.

Metodický list/anotace

Prezentace seznamuje žáky se základním hardwarovým vybavením počítače a s ním spojenou terminologií.

Datum vytvoření: 1. září 2012

Zásady chování při práci na počítači

Úvod

Uživatel

V následujícím textu se bude často vyskytovat slovní spojení „uživatel počítače“, nebo jen krátce „uživatel“. Tímto výrazem máme na mysli jakéhokoliv člověka, který pracuje s počítačovým vybavením.

Nejen ve škole, ale v každé firmě musí každý uživatel dodržovat stanovené zásady práce s počítačovým vybavením.

Tyto zásady bývají v různých institucích různé, ale přesto mají mnoho společných styčných bodů. Jejich hlavním cílem je ochrana všech uživatelů, počítačového vybavení, a to jak hardwaru tak i softwaru, a v neposlední řadě zájmů majitele a provozovatele počítačové sítě.

Typické součásti vybavení, na něž se vztahují předpisy zásad práce

- Samotný počítač
- Periferie
- Vnitřní počítačová síť – intranet
- Programy
- Uložená data
- Internetové připojení
- Elektronická pošta

V každé instituci musí být pravidla zacházení s vybavení jasně daná a všichni uživatelé s nimi musí být seznámeni. Zároveň musí mít k těmto zásadám, obvykle zveřejněným na intranetu, přístup.

Na Střední průmyslové škole strojnické Olomouc jsou pravidla dána Řádem ICT, který je dostupný po přihlášení do sítě [na disku G](#).

Ochrana počítače a jeho externích zařízení

Při práci s hardwarem je třeba dbát opatrnosti především s ohledem na jeho možné mechanické poškození. Proto uživatelé musí:

- Zacházet se svěřenou technikou šetrně.
- Neotevírat v blízkosti přístrojů výpočetní techniky žádné nápoje a jiné tekutiny.
- Při práci nepožívat žádné potraviny, především z důvodů hygieny a čistoty prostředí.

Software

Uživatelé programového vybavení se musí řídit licenčním ujednáním ke každému jednotlivému produktu.

Bez souhlasu provozovatele uživatelé nesmí instalovat žádné programy, a to ani programy volně šiřitelné (tzv. freeware). To se týká zejména různých her.

Uživatelé by se měli vyvarovat neodborných zásahů do nainstalovaného programového vybavení.

Uživatelé nesmí používat programy určené k úmyslnému narušení jiných programových produktů nebo uložených dat.

Intranet

Při práci na intranetu se uživatelé musí vyvarovat především následujících věcí:

- Ohrožení její integrity, včetně uložených dat.
- Plýtvání její kapacitou. Někdy mívají uživatelé intranetu přiděleny kapacitní kvóty.
- Nepříznivému působení na provoz sítě a bránění jiným uživatelům ve využívání jejích služeb.
- Prozrazení vlastního hesla pro přístup do sítě.

Heslo pro přihlášení do sítě

Přístup do sítě bývá obvykle podmíněn zadáním uživatelského hesla. Aby heslo bylo bezpečné mělo by mít následující náležitosti:

- Dostatečnou délkou. Minimum je 6 znaků. Heslo by ale nemělo být ani příliš dlouhé, aby bylo možné ho vložit relativně rychle.
- Přiměřenou složitost. Jako heslo není vhodné zadávat smysluplná slova (některé programy na prolomení hesla mají integrovaný slovník). Heslo by mělo obsahovat malá i velká písmena, nějaký nepísmenný znak (` ~ ! @ # \$ % ^ & * () _ + - = { } | [] \ : " ; ' < > ? , . /) a nějakou číslici.
- Heslo je nutné občas preventivně změnit. Rozhodně tak učiňte vždy, když dostanete pochybnosti o jeho tajnosti.

Internet

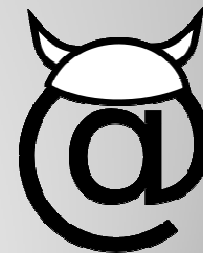
Dnes již bývá většina počítačů připojena na internet. Pro chování na této síti platí tytéž zásady, jaké jsme uvedli u intranetu, ovšem kromě nich je potřeba zdůraznit ještě následující:

- Zaměstnavatelé ani školy obvykle nepovolují návštěvu stránek s herní tematikou, hazardními hrami či online sázením.
- Ani na internetu se nesmí propagovat protihumanistická extremistická hnutí, jako fašismus, rasismus apod.
- Ačkoliv zdánlivá anonymita internetu k tomu svádí, nevyjadřujte se vulgárně ani jinak neútočte na jiné uživatele.
- Dbejte na dodržování autorských práv.

Elektronická pošta

V souvislosti s užíváním elektronické pošty platí v podstatě stejné zásady jako pro užívání intranetu a internetu, včetně ochrany přístupového hesla. Kromě toho je zde však zvýšené nebezpečí virové nákazy, a proto je v tomto ohledu třeba dbát zvláštní opatrnosti.

- Elektronické zprávy otevírejte pouze v případě, že víte, kdo vám je zaslal.
- Přílohy před otevřením zkontrolujte antivirovým programem.
- Neotevírejte poštu, kterou jste obdrželi od neznámého odesilatele, zejména pak ne poštu došlou z podivně vypadajících neznámých adres.
- Nevyžádnou poštu (tzv. „spam“) rovnou mažte.

Použité zdroje:

Text

- vlastní
- *Řád ICT – řád pro používání informačních a komunikačních technologií na SPŠS Olomouc*. Olomouc: Střední průmyslová škola strojnická Olomouc, 2010.

Použité zdroje:

Obrázky

Kapitola Ochrana počítače: obrázek „hořící notebook“

- *Wikimedia Commons* [online], [cit. 20. 8. 2012]. Dostupné z <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:3%D0%B3%D0%B3%D0%BE%D0%B3.svg>, obrázek uvolněn do public domain.

Kapitola Software: obrázek „Error“

- *Wikimedia Commons* [online], [cit. 20. 8. 2012]. Dostupné pod licencí Creative Commons [Attribution-Share Alike 3.0 Unported](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burned_laptop_secumem_11.jpg) z http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burned_laptop_secumem_11.jpg.

Kapitola Heslo pro přihlášení do sítě: obrázek „klíče“

- *Wikimedia Commons* [online], [cit. 20. 8. 2012]. Dostupné pod licencí [GNU Lesser General Public License](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Crystal_128_password.png) z http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Crystal_128_password.png.

Použité zdroje:

Obrázky

Kapitola Heslo pro přihlášení do sítě: obrázek „zámek“

- *Wikimedia Commons* [online], [cit. 20. 8. 2012]. Dostupné pod licencí GNU Lesser General Public License z <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Password.svg>.

Kapitola Elektronická pošta: obrázek „zavináč“

- *Wikimedia Commons* [online], [cit. 20. 8. 2012]. Dostupné z <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angband.svg>. Obrázek byl uvolněn do public domain.